

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

LEDEN 2010

Živý betlém 2009

Na Hod boží vánoční – 25. prosince 2009 se v parku před kostelem sv. Vojtěcha v Otrokovicích uskutečnil již sedmý Živý betlém.

Přesně v 15 hodin vyšel průvod v čele se Svatou rodinou od kostela sv. Michaela na náměstí do betléma v parku před novým kostelem. Po přečtení vánočního příběhu z Bible se nad davem návštěvníků snesl anděl a do betléma začali proudit lidé z okolního kraje – poklonit se přišly děti, rodiny, ženy, muži a na závěr dorazili i Tři králové. Každá skupina přinesla svaté rodině dary a potěšila je zpěvem koled.

V druhé půli Živého betléma byly rozdány balónky, které účastníci vypus-

tili do světa s přáním a myšlenkou pro všechny osamělé a trpící lidi, kteří nemohou prožívat radostné a požehnané Vánoce. Program Živého betléma uzavřel a pravý smysl Vánoc přiblížil otrokovický farář P. Josef Zelinka. Závěrečnou koledu „Narodil se Kristus Pán“ zazpívali společně všichni návštěvníci Živého betléma se svícemi rozžatými betlémským světlem. Mnozí se ještě zastavili u ohrad s ovečkami či kůzlaty. Děti dostaly na památku andělíčky, které pro ně nezištně vyrobily maminky z charitního Nového domova v Otrokovicích.

Překvapením letošního ročníku byla jistě reportáž Českého rozhlasu Brno,

která byla odvysílána následující den v pořadu Dobré ráno.

Bez podpory mnoha organizátorů z farnosti sv. Vojtěcha v Otrokovicích, kteří celou akci připravili, firmy Luky MZ – www.reklamnibalonky.cz a města Otrokovice, které se podílelo nejen financemi, ale ochotně zapůjčilo i prostory parku, by se tak náročná akce pořádat nedala.

Další Živý betlém v Otrokovicích se uskuteční za 2 roky.

Zbyněk Vacl,
vedoucí oddílu TOM Otrokovice
Fotografie Živého betléma najdete
na <http://www.tom1419.org>

Ilustrační foto: Václava Hušková-Unčida

Obsah

leden 2010

str. 4	Poděbrady, Jan Rydlo TOM Robinzoni, T. Klaban
str. 6	Kutná hora, Vratislav Florián
str. 7	Opárno, (jch) TOM Kulíšci, Roztoky (ton)
str. 8	Představujeme – A. Ježková,
str. 9	Sekáči v Janově, (ton) Naše nová zábava, Karel Snětina
str. 10	Vše nejlepší, Mariánko, Iveta Satinová Řeč brigádníků, V. Hrobský, J. Dvořáková
str. 11	Historie TOM Maracaibo, Mirek Honzák
str. 12	60. Sraz tábornických oddílů, Rost'a Kašovský
str. 13	IX. Olympiáda TOM, Mojmír Nováček
str. 14	17. listopad 1989
str. 15	20 let, Miloš Vlk 20 let, Jarmila Popelářová, Marie Bařinová
str. 16	Maxičky na maximum, Jiří Magasaník
str. 17	Jarní úsvit, Patrik Enge KČT a tomíci, Hana Paňáková
str. 18	Woodcraft, Ablákela
str. 19	Svišti z Těšína, Aleš Hořčica Dobročinná akce, Aleš Hořčica
str. 20	Četli jsme za vás
str. 21	Zprávy z ústředí
str. 22	Ohlasy

Poděbradský sněm

Vážení čtenáři Tomíka,
je mi velkou ctí popřát Vám vše nejlepší do nového roku 2010, především pevné zdraví, pevnou obuv a pevný krok. Tento rok je rokem sněmovním a mně jako jednomu z pořadatelů letošního poděbradského sněmu připadlo napsat zde pár slov úvodem.

Velká část z Vás drží novoroční lednové číslo pevně v rukou právě na lednovém sněmování. Vítám Vás tu tedy srdečně!

„*Ani teplo, ani smrad, na náměstí stojí hrad, před ním Jiří z Poděbrad,*“ napsal před lety na pohlednici jako pozdrav domů z lázní můj praděd. Doufám, že alespoň podobně pozitivní vzpomínky si odvezete i Vy. Přeji vám příjemně strávené chvíle mezi minerálními prameny, oplátkami a trpaslíky.

Poděbrady však nejsou jen Mekkou českých kardiaků, ale též místem významné spjatým s českou historií, vždyť český král Jiří nosil přídomek z Poděbrad. Protože se sněm koná v poděbradském zámku, jen pár desítek metrů od údajného rodiště husitského krále, možná na Vás sestoupí i trocha historie. Na druhou stranu však pevně věřím, že jednání nebude radikální a bojovné, jako byla husitská tažení, a celá atmosféra se ponese spíše v poklidném duchu Jiříkova mírového poselství.

Poděbrady leží v kraji rovinatém, až přímo placatém, v blízkosti zbytků lužních lesů kolem řeky Labe. Jsou tedy lokalitou pro výlety a procházky jako stvořenou. Třebaže první kronika současného turistického oddílu dospělých byla založena až v roce 1975, dovoluji si tvrdit, že turistika v našem městě má dlouholetou tradici.

Chtěl bych této příležitosti také využít k poděkování jedné významné osobě, která od začátku neodmyslitelně patří k oddílu Robinsonů – Zdeně Sisi Formánkové. Její neúnavná aktivita, kterou po více než čtyřicet let věnuje turistice a práci s mladými lidmi v Poděbradech, pomoc, kterou nám poskytuje, toho všeho si moc vážíme. Možná právě díky tomuto vkladu pořádně dnes vrcholnou akci našeho spolku, sněm.

*Za pořadatelský oddíl TOM Robinsoni
Tadeáš Klaban*

Poděbrady

Město Poděbrady leží v malebné Polabské nížině na řece Labe v nadmořské výšce 190 m n. m., a proto patří mezi nejteplejší místa v republice s nejstabilnějším počasím.

Město má 13 400 obyvatel a přibližně stejné množství pacientů a turistů město každoročně navštíví.

Historie Poděbrad sahá daleko před počátky českého státu. Původní osada „pode brody“ vznikla v blízkosti brodu přes Labe. V druhé polovině 13. století získal Poděbrady český král Přemysl Otakar II., který v letech 1262 až 1268 zbudoval na strategickém místě nad řekou kamenný hrad. V pozdějších dobách a po četných úpravách byl přebudován na zámek.

Největšího rozkvětu doznalo panství za pánů z Kunštátu. Významnou osobností tohoto rodu byl Jiří z Poděbrad, který byl v roce 1458 zvolen českým králem. V roce 1472 byly Poděbrady povýšeny na město a obdržely čestná práva a městský znak.

Dominantou náměstí je bezesporu jezdecká socha krále Jiřího od Bohuslava Schnircha, která patří k vrcholným dílům české monumentální plastiky 19. století, v druhé části náměstí pak Mariánský sloup, který byl vztyčen v roce 1765 na památku obětem moru zuřícímu ve městě v roce 1714.

Na náměstí Jiřího dále najdeme budovu Městského úřadu Poděbrady a Městské knihovny (renesanční budova staré radnice). Za náměstím se nachází most přes Labe, který pokračuje jako kamenný most z roku 1831. Podél tohoto mostu lze dojít kolem dřevěné zvonice ke kostelíku Nanebevzetí Panny Marie. Havířský kostelík stojí na místě, kde bylo v roce 1496 popraveno deset kutnohorských havířů. Autorem plastik na průčelí je B. Schnirch. Za kostelíkem začíná obora založená v roce 1538 císařem Ferdinandem I. pro chov daňků.

Pokud půjdeme od náměstí směrem na Hradec Králové a projdeme vpravo nejstarší uličkou ve městě Na Dláždění, vyjdeme na náměstí Anežky České s kostelem Povýšení sv. Kříže. Původně gotický kostel ze 14. století prošel dvěma přestavbami v 16. a 19. století.

Budova u kostela je bývalá škola, která od roku 1904 slouží muzeu. Byla postavena v roce 1846 v místě dřevěné školy založené manželkou krále Jiřího. Výstavním účelům slouží i objekt bývalého špitálu zvaný Kunhuta s barokním vysokým štítem v průčelí.

Krajina okolo Poděbrad je převážně rovinatá, nejvyšší kopec v okolí se jmenuje Oškobrh (285 m n. m.). Město leží na obou březích největší české řeky Labe. U plavební komory lze objevit staré labské rameno zvané Skupice. Procházka v této lokalitě patří dnes k nej příjemnějším v okolí Poděbrad. Přes zásahy do životního prostředí neztratila nic ze své malebnosti, návštěvníky navíc vede naučná stezka s devíti zastaveními.

Směrem na východ se rozkládá přírodní rezervace nazvaná Libický luh. Je to přírodní lužní les s tůněmi a slepými říčními rameny, jaký byl v minulosti souvisle rozšířen podél řeky Labe. Větší zbytky podobných lesních společenstev se nacházejí nedaleko soutoku Labe s Cidlinou.

*S použitím www.mesto-podebrady.cz
Jan Rydlo*

TOM Robinsoni Poděbrady

Historie oddílu sahá do jara roku 1968, kdy přišel Jára Formánek s nápadem založit Robinsonovu družinu, protože jako člen Klubu mladých čtenářů dostal dopis s výzvou založit čtenářský klub. Přihlásilo se šest lidí a nový čtenářský klub dostal číslo 94. Členové klubu tvořili zároveň družinu Robinsoni v pionýrském oddílu. Někteří pak časem odešli do Junáka. Později do družiny Robinsoni přešli i ostatní z oddílu a přihlásilo se několik nových členů. A tak na podzim roku 1968 vznikl samostatný oddíl Robinsoni.

Rok 1968, Sion

První rok byla vedoucí Ema Zákos-telecká, potom oddíl převzala Zdena Formánková (Sisi). V letech 1969–1970 patřil oddíl mezi kluby Jaroslava Foglara. Po zákazu činnosti Foglarových klubů a po zákazu činnosti vedoucí přetrval oddíl v Pionýru pod vedením syna Sisi -Járy. I jemu bylo brzy vedení oddílu zakázáno, protože také „neposkytoval dostatečnou záruku pro ideovou výchovu mládeže“. Po něm se v oddílu vystří- dalo mnoho dalších vedoucích.

Signál, 1971

V roce 1974 přešel oddíl z Pionýra do Svazu turistiky ČSTV, po roce 1989 KČT, kam patří dodnes. Od roku 1991 je také členem Asociace turistických oddílů mládeže jako TOM 4005 Robin-

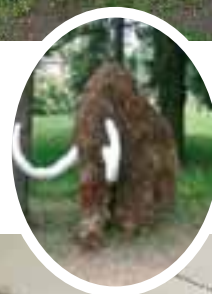

Rok 1982, Sisi ve Slovenském Rudohoří

soni. V roce 2003 vystřídal Sisi na místě hlavní vedoucí Michal Dvořák-Miki. Od roku 2006 pracuje oddíl pod vedením Jana Rydla, přezdívaného též Nem.

V roce 2008 jsme na hradě Sion, místě tradičně spjatém s naším oddílem, oslavili výročí 40 let. Za tuto dobu oddílem prošlo asi 160 lidí z Poděbrad a blízkého okolí. Vystřídali jsme také několik kluboven a v současnosti máme v pronájmu od města zrekonstruovaný objekt na samém konci Poděbrad. Původně sloužil jako malá mateřská školka a později jako prodejna partiového textilu.

V Poděbradách se snažíme o sobě dát vědět. Již s patnáctiletou tradicí připravujeme pro poděbradské děti a jejich rodiče na jaře Pohádkový les. Akce se těší velké oblibě a návštěvnost má pro nás až nebezpečně stoupavou tendenci. V roce 2007 jsme v poděbradském zámku po několikaleté odluce uspořádali 3. ročník KUKLY. Robinsony jsme prezentovali na Bambiriádách v Nymburce a v roce 2008 jsme také pomohli s přípravou poděbradské Bambiriády.

Barevná přítomnost

Náš oddíl se v poslední době rozrostl o zvláštního, silně osrstěného člena, jímž je mamutí mládě střední velikosti. Oproti dospělým jedincům je díky svým skromným rozměrům snadno přepravitelné. Je trpělivé a nenáročné, nemá však rádo vlhkost. Jakožto zatím jediná půjčovna mamutů s akreditací Asociace TOM ČR nabízíme své služby případným zájemcům. Mamut je vhodný zejména jako dekorace na různých zábavných akcích. Na přání dodáme další informace.

S použitím materiálů z oddílových stránek sepsal Tadeáš Klaban

Víte, kde leží víska Neškaredice? Také jsme to nevěděli. Vlakem dojedete na zastávku Církvice, odkud je to jen necelé dva kilometry. Nemůžete minout objekt bývalé mateřské školky, jistě vybudované v „akci Z“, který nyní vlastní pionýrská skupina z Kolína. Její vedoucí, Jirka Žďára, je ochotný a velmi vstřícný. Ve „školce“ najdete ubytování až pro třicet čtoviček. V době našeho pobytu vrcholila dostavba nové koupelny, je zde velká společenská místnost, která je vytápěna akumulací, sociálky, dobře vybavená kuchyň, tři ložnice s kamny na pevná paliva a velká zahrada. Vše máte k dispozici za 40 korun na noc a osobu plus

energie. Zvláštností je, že se teplá voda na mytí ohřívá slunečními panely. Za nás moc sluníčko nebylo a kotel na vodu se dělí o noční proud s akumulací, tudíž nic moc. Ale vše se prý změní k lepšímu.

A proč zrovna Neškaredice? Přes kopec je to asi půl hodinky cesty do Kutné Hory. Nejsem zastáncem městské turistiky, ale tentokrát jsme udělali výjimku. Kutná Hora je městem stříbra a skoro všechny památky, nejen církevní, mají vztah k horníkům a ke stříbru. Naši první zastávkou byl kostel Panny Marie na NÁMĚTI, opravdu na náměti, kdysi se zde pořádaly trhy a na tomto náměstí se „nametávalo“ stříbro. Cestou k muzeu stříbra jsme minuli Kamenou kašnu, které by se mohlo říkat obří kašna, a také kostel Svatého Jakuba s vysokou věží. V muzeu stříbra byla nejzajímavější expozice jistě „Cesta stříbra“, která vede od starého těžního stroje (kde vyfasujete perkytli, hornickou halenu, přílbu a svítilnu) až do stříbrného dolu, který je třicet pět metrů pod zemským

povrchem. Prohlídka končí v hornické osadě, tedy od klepnutí havířského kladívka až po konečný úder mincířovy palice. Symbolem Kutné Hory je jistě chrám svatě Barbory, památka zapsaná na seznamu památek UNESCO. Jedinečným zážitkem byla jízda na nejdelší bobové dráze v ČR, unikátně položené na třech svazích. Má dva okruhy, turistický a adrenalinový, celková délka dráhy je 1565 metrů s převýšením 42 metry.

Podle turistických průvodců jsme se vydali k národní přírodní památce Kaňk, ale značení naučné stezky je prach-bídné. Informační tabule jsou poničené nebo chybí úplně. Ještě, že se podařilo každému nalézt byt jen malinkou zkamenělinu z dávnověku, jinak bych byl snad „synem smrti“ za takový výlet.

Umíte si představit bizarnější výzdobu než lustr složený ze všech kostí lidského těla nebo dekorace z lidských lopatek a kyčlí? Je to zvláštní místo. Každý den sem přijdou stovky kostlivců, kteří tu zvědavě chrstí z místa na místo a udiveně hledí na své vkusně porovnané kolegy. Kutnohorská kostnice je unikát. Zbýval nám chrám „světla“, Nanebevzetí Panny Marie, který je součástí památek UNESCO.

Ke Kutné Hoře patří i Vlašský dvůr, ten jsme si nechali na předposlední den. Tady se kdysi skladovalo stříbro, razily se zde mince, v audienční síni se hlasitě rokovalo, v komnatách se jedlo, pilo, ale i soudilo. Ve sklepeních Vlašského dvora jsme navštívili ještě expozici s prapodivným názvem: Muzeum Odhalení tajemné tváře. Seznámili jsme se zde se zločinci, čarodějnicemi, kacíři a žháři, a na druhé straně i s jejich soudci, vězniteli a katy. Měli jsme štěstí na skvělou průvodkyni. Dovolila nám vzít s sebou i naše dva (dobře vychované) psy.

Skoro ve všech památkách se může fotografovat, a jelikož jsme zde byli po sezoně, bylo i turistů málo. Chcete-li se tedy podívat do Kutné Hory, je pro vás ubytování ve školce v Neškaredicích přímo ideální.

Vratislav Florián-Hroch,
TOM Klub lesní moudrosti,
Roudnice nad Labem

Opárno

Příznivé počasí bez ranních mrazíků, které panovalo na podzim uplynulého roku, dovolilo pokračovat v rekonstrukčních pracích na obnově Opárenského mlýna.

Dlouhá léta, kdy mlýn bez užitku chátral, bohužel opravu objektu citelně prodražila. Pro ty, kteří objekt navštívili před zahájením stavební činnosti, je ale

změna k lepšímu skutečně markantní. Věříme, že tempo, jakým se mlýn přibližuje vysněné podobě, se ani v dalších letech výrazněji nezpomalí. (jch)

Kulíšci z Roztok

Doslova se „vylíhli“ po několikaleté pauze v činnosti tomíků v Roztokách u Prahy. Necelou dvacítka dětí bývalých členů oddílu Svišťů vede Marie Hedlová a každých čtrnáct dní jim připravuje pestrý turistický program.

Proč Kulíšci? Jednak proto, že se prckové opravdu občas po turistických cestách sotva kulí, jednak proto, že na mikulášské obdrželi od jedné z maminek skvělé čepičky domácí výroby vysoké kvality, prostě kulichy, kulíšky.

Těm nejmenším ještě nebyly tři roky, většina jich je 5-7 letých, Kulíšci mají za sebou tábor v Mezholezích, výpravu do Máslovic, Mikulášskou nadílku či výpra-

vu na Tříkrálovou Okoř. Na fotkách vypadají docela čile, ne? (ton)

PŘEDSTAVUJEME

Alenu Ježkovou

a její knížky pro velké i malé čtenáře

Alenu znám už čtvrtstoletí: energická šéfová našeho studijního kruhu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy po absolvování studia českého jazyka a pedagogiky na rozdíl ode mne nezačala učit, ale věnovala se své dceři Markétě, žurnalistice jako editorka týdeníku Reflex a poté velmi úspěšně literární tvorbě.

Praha babka měst, Strážci pražských ulic, Staré pověsti české a moravské, 77 pražských legend či Prahou kráčí lev. Vybral jsem nahodile část její tvorby, kterou si vysloužila nominaci na prestižní literární cenu Magnesia Litera.

Tomíky má Alena ráda. Dokládá to, píšu trochu s úsměvem, výborná reportáž o táboře českolipské Chippewy kdysi dávno na tábořišti v Klučance. Tehdy Alena vyslala redakčního kolegu Tomáše Feřteka, který s tomíky na táboře několik dní žil. V Reflexu pak vyšla jedna z nejlepších reportáží o našich aktivitách, jakou jsem kdy četl. Ještě ji mám schovanou!

Alena Ježková také sympaticky podpořila naši banátskou misi, když do krajan-ských škol poslala své knížky.

1. Jaké je, milá Aleno, tvé skore? Myslím tím počet vydaných knih.

Česky vydaných knih je zatím dvánáct. Asi pět mých titulů má navíc různé cizojazyčné varianty, z nichž některé jsou trochu jiné než česká vydání. Dnes mám na kontě tuším sedm jazyků, včetně ruštiny a slovenštiny. Ale těch dvánáct knih myslím není nijak závratný počet, nosím v hlavě dosti košatý plán, jaká témata bych ještě chtěla zpracovat a jaké knihy vydat.

2. Banální, ale obvyklá otázka: Která je tvá nejmilejší? Kterou by tomíci neměli zcela určitě pominout?

Mně nejmilejší jsou Příběhy českých knížat a králů, beletristicky zpracované příběhy panovníků z rodu Přemyslovců. My Češi a Moravané máme v historii úžasné krále, kteří uměli moudře vládnout, hrdinsky bojovat a vášnivě milovat. Takový Aragorn z Pána prstenů je proti Přemyslu Otakaru II. jen takový

romantický holobrádek, akorát to skoro nikdo neví, protože z učebnic dějepisu se to vyčíst nedá. Člověk si totiž nesmí plést dějepis s historií: dějepis je školní předmět, jehož cílem je získat základní orientaci v historii. Historie je ale vlastně nepostižitelná, je to celý vesmír osudů a vztahů a situací – nekonečné množství žitých okamžiků, které se staly minulostí... Tam je všechno, a jsou to fantastické věci. Ale zpět k tomu doporučení – myslím, že tomíkům se taky bude líbit moje převyprávění řeckých mýtů, které nedávno vyšlo pod názvem Řecké báje. Zahrnuje třeba vyprávění o Prométheovi a Perseovi, příběh slavné výpravy Argonautů za Zlatým rounem nebo Trojskou válku a Odysseovy dobrodružné cesty po moři.

3. Jaký je život spisovatelky knih pro děti? Spisovatelka – to zní zrovna jiráskovsky, ne?

Spisovat. Taková spisovatelka ráno vstane a... oparí se čajem, jako v tom legendárním českém filmu. Opařená spisovatelka potom ovšem buď někam vyběhne za prací (protože knihy ji neužívají), nebo usedá za hradbu dokumentů k počítači a usilovně píše něco nového. Prostě nuda.

4. Čtou dnešní děti? Jakou s tímhle máš zkušenost – a jakou máš možnost si ověřit, že čtou právě TVOJE knihy?

Dnešní děti čtou určitě méně než my, když jsme byli malí. To by ale tolik nevadilo. Horší je, že čtou různé slátaniny a hlouposti, protože jim nikdo neumí moc poradit, co by číst měli, aby si to opravdu užili. A to je velká škoda. Dobrých knih je totiž pořád dost. Jinak až teď po letech jsem uvěřila, že moje knihy děti čtou a že je opravdu baví. Často jez-
dím na besedy do různých měst a krajů

a pořád zjišťuju, kde všude mám oddané fanoušky, takže to můžu říct.

5. Spisovatelské plány – krátkodobé i ty dlouhodobější. Na co se mohou čtenáři těšit?

Právě začínám pracovat na knize o českých a moravských kláštrech, ta ovšem bude určena spíš dospělým čtenářům. Pro děti plánuji knihu o výtvarném umění – o tom, jak umění vzniká, jak doba proměňovala umělecké styly, jak rozumět obrazu a tak. Taky se chystám napsat velký román o českých zemích v dobách husitství, za vlády Rudolfa II. a v době pobělohorské, bude to taková rodinná sága. A potom... potom odjedu někam daleko a budu odpočívat a snít o dalších knihách.

6. Co ti v poslední době udělalo radost? A co žalost?

Opravdovou žalost prožívám, když vidím schopné a chytré děti i dospělé, kteří neumí nebo nechtějí rozvinout své schopnosti a talenty. To je fakt žalostné, taková zmarněná příležitost, zmarněný čas a život. Každý přece umí něco líp než ostatní, chce to jen nebýt líný, věřit si a na tom svém usilovně pracovat – opravdu, takhle jednoduché to je. Radost oproti tomu prožívám neustále, pořád mě něco uchvacuje, dojíká nebo rozveseluje. Vždyť radost je ve většině věcí kolem nás a my si ji můžeme bezplatně užívat, kdykoli se nám zachce.

Když mám starosti, dám si kvalitní knihu (ke čtení) a kvalitní čokoládu (k jídlu). Nikdy mě to nezklamalo, pod vlivem obojího vždycky uvidím věci z jiného úhlu a je zase dobře. Důležitá je ale ta kvalita – špatná čokoláda nebo hloupá kniha takové kouzlo nezvládnou.

S Alenou Ježkovou rozmlouval
Tomáš Novotný

Sekáči v Janově

Vypadá to, že některé oddíly se našly v práci pro spolek! Rozhodně to platí o hradeckých Lvičcích Démona – Vráti Cvejna, kteří makali na přelomu října a listopadu v Janově. Jejich výkon byl strhující a velmi cenný, vážně jsou dobří! Tamnímu správci Jindrovi Zápotockému zase patří dík za zprostředkování obří dodávky dřeva a také za umytí domu tlakovou vodou. (ton)

Naše nová zábava

Když jsme před dvěma lety marně přemýšleli, jak opět přitáhnout děti od počítačů do přírody, dlouho nás nic nenapadlo. Počítače jsou počítače, a v lese jsou brouci, pavouci a někdy i horší žoužel. Technika se zdála vítězit.

Naštěstí jsme na poslední chvíli objevili pro děti zábavu, která obě oblasti spojuje. Říká se jí GEOCACHING.

Co to vlastně je?

Geocaching (geokešink) je hra na pomezí sportu a turistiky, která spočívá v použití navigačního systému GPS při hledání skrytého objektu zvaného cache (keš), o němž jsou známy jen jeho geografické souřadnice. Při hledání se používají běžné turistické přijímače GPS. Člověk, zabývající se geocachingem, bývá označován slovem geocacher (geokešer, po našem geokačer).

Keší bývá nějaká vodovzdorná, většinou plastová schránka. Zakladatel cache po jejím umístění zveřejní její souřadnice na internetu. Schránka by měla být dostatečně veliká, aby se do ní vešel deník, do něhož se zapisují její návštěvníci. Bývá zvykem umísťovat do cache také nějaké „dárky pro objevitele“. Nálezce cache si smí dárek ponechat, ale měl by místo něj vložit něco vlastního pro další účastníky hry.

I koupili jsme za nemalý peníz turistický GPS přístroj, nainstalovali mapy, zaregistrovali jsme se na www.geocaching.com, a jedné soboty jsme naplánovali trasu a vyrazili. Bylo nás přes dvacet a našli jsme dvě keše. V tu chvíli to děti „chytlo“ a od té doby vyrážíme za kešemi pravidelně, ať už pěšky, na kolech nebo s rodiči auty (ty to chytlo také!) – ale samozřejmě svoje kilometry si i tak pěšky odšlapem. Za necelé dva roky máme nalezených přes osmdesát keší. Účast na akcích se sice malinko snížila, ale pořád nás vyráží dost na to, abychom mohli říci, že to byl dobrý nápad.

Nechcete to zkusit také?

Podrobnější informace naleznete na www.geocaching.cz.

Karel Snětina,
TOM „Práčata“, Rapšach

„Vše nejlepší, Mariánko“...

Je to neuvěřitelné, ale 22. listopadu to bylo už 75 let, co se v malé vesnici na severu Moravy, v Dobré, narodilo malé děvčátko, kterému dali jméno Maruška. Přestože ji milující maminka nemohla zahrnout přepychem, měla Maruška krásné dětství, protože měla kolem sebe lidi, kteří ji měli velmi rádi. Kromě ní bylo doma ještě několik sourozenců, a jelikož byla Maruška nejstarší, někdy se o své sestry a bratry musela starat. Tak se velmi brzo naučila dovednostem, jako je vaření a schopnost postarat se o domácnost. Začátky však nebyly lehké, Mariánka nejednou dala k dobru svou vzpomínku, jak vařila sourozencům mléčnou polévku, kterou pak nikdo nechtěl jíst, protože byla nedobrá. Tehdy se to Mariánky asi dotklo, ale dnes na to vzpomíná s úsměvem a sourozencům to dávno odpustila, ba naopak by možná měla chuť se jim za tu „dobrůtku“ omluvit. Dodnes mají k sobě sourozenci „Bařinovi“ velmi krásný vztah a pravidelně se scházejí.

Maruška byla také velmi chytré děvče, a jelikož vyrůstala v lůně přírody, naučila se ji milovat a ctít, což jí zůstalo po celý život. Po vystudování vysoké školy začala, coby paní profesorka, vyučovat na frýdlantském gymnáziu. Už tehdy z její iniciativy vznikl jakýsi „kroužek turistiky“, kam mohly chodit děti, které měly rády přírodu a chtěly uskutečňovat výpravy do přírody. To byly „prazáčátky“ vzniku oddílu Divočáků ve Frýdlantu nad Ostravicí.

Od roku 1974 byl již oddíl registrovaný jako TOM 1310 a od roku 1993 spadá pod Asociaci TOM. Název „Divočáci“ nese od roku 1998. Po celou tu dobu byla a je „mámou oddílu“ právě naše Mariánka. Vychovala už několik generací dětí, které trpělivě učila milovat a poznávat přírodu, zejména její milované Beskydy. Není snad člen oddílu, který by již někdy nevyužil jejích náhradních

ponožek, rukavic či nespořádal jí darovanou svačinu. Věřím, že v případě nouze by Mariánka propůjčila i svou bundu a sama by šla jen ve svetru.

A když se jede na turistické závody? Viděl už jste někdo chodící vánoční stromeček? Tak takhle nějak vypadá při takovém odjezdu naše vedoucí. Aby se děti mohly připravit, neváhá Maruška ráno v den odjezdu ještě navštívit frýdlantské lesíky a aleje a nasbírat vzorky dřevin, které pak vzorně uloží do tašek a veze s sebou napříč republikou i s ostatními materiály.

Naše milá Mariánko, děkujeme Ti za vše, co pro nás děláš a dělat budeš. Přejeme ti hlavně to, aby tě nikdy neopustil tvůj zápal a zaujetí, s kterým se vrháš do nových a nových akcí a projektů. Nejdůležitější je zdravíčko, takže ti taky přejeme, ať ti stále slouží tak dobře jako doposud. Stále jsi a vždy budeš naše Mariánka!

Iveta Satinová,
TOM Divočáci,
Frýdlant nad Ostravicí

Oddíl TOM je registrovaný od roku 1974. Od roku 1993 je spadá pod Asociaci TOM. Název „Divočáci“ používá od roku 1998. V současné době má oddíl 70 členů – 37 žáků, 11 dorostenců, 13 juniorů a 9 dospělých. Oddíl má 3 rozhodčí, 6 táborových vedoucích, z nich je bohužel 5 nyní mimo Frýdlant.

Řeč brigádníků aneb

Píšete nám o práci...

Prosba Jany Dvořákové z ústředí:

Dobrý den, pane Hrobský, předchozí brigáda mi o kličce napsala: Snaha o opravu klicy do místnosti jídelny a kuchyně, ale bohužel se nám ukroutil šroubek, který zůstal v tyčce klicy a ještě jsou snad prasklé 2 žárovky – nad vchodem a v chodbě u záchodů, kdyby šly vyměnit.

Jana Dvořáková

Václav Hrobský o brigádním nasazení v Pořešíně v listopadu 2009:

Dobrý den, všechno pořežáno, všechno rozsekáno, všechno srovnáno, žárovky zakoupeny, žárovky instalovány, klicka zakoupena, klicka namontována.

Koncert pro 30 rukou, jednu cirkulu, jednu pilu, šest seker, čtyři kolečka, hrabičky, lopatu.

Zdraví Václav Hrobský

Historie TOM Maracaibo Třinec

V minulých letech jsme také uspořádali několik vrcholných kol Turistických závodů. Dlužno říci, že v posledních letech není chuť ani čas vrcholně závodit. Důvodem je velkou měrou fakt, že existuje velká revnivost závodníků a vedoucích, kteří berou tyto závo-

Historie turistického oddílu mládeže TOM 1303 Třinec se de facto začíná registrací v roce 1975, i když již před tímto rokem se mládež zúčastňovala turistických akcí v rámci odboru turistiky TJ Třineckých železáren. Členové TOM se částečně rekrutovali z vodáckého oddílu a také ze začátku z gymnastického oddílu TJ TŽ. Pro osvětlení činnosti oddílu byly přizvány dívky z turistického kroužku při DPM v Třinci. Oddílová členská základna je poměr-

ně stabilní a činí ji během let v průměru 44 členů včetně vedoucích.

V roce 1976 se začíná éra konání letních putovních táborů, které byly ze začátku většinou spolufinancované ROH Třineckých železáren. Vedoucí, kteří zde pracovali, podle možnosti na tábory uvolňovali. Materiální zabezpečení (lodě) poskytoval vodácký oddíl při odboru turistiky. Postupně narůstal počet letních táborů na 2 až 3, dle věku

účastníků. V roce 1981 jsme zahájili také tradici zimních táborů.

V dalších letech jsme kromě vodácky zaměřených putůků zařazovali putování na kolech a samozřejmě pěší putůky. Za námi jsou rovněž dva putovní tábory na plachtanicích po Mazurských jezerech v Polsku v rámci

mezinárodních výměnných akcí Marco Polo. Pro Poláky jsme uskutečnili sjezdy českých řek Vltavy a Lužnice. Od roku 1977 se nám celkem dařilo na Branných turistických závodech mládeže a TZM obsazovat pěkná místa i na celostátní úrovni jsme obsadili řadu 1. a 2. míst.

Během roku uskutečňujeme každoročně v průměru 40 víkendových akcí. Stěžejním úkolem činnosti pro veřejnost bylo a je každoroční spolupořádání DP Mánesovou stezkou, Pohádkového lesa, brigádní činnost v lese. Činností pro les a zlepšení turistických cest se zabýváme ve spolupráci s CHKO Beskydy, sečením luk a sbíráním odpadků – tzv. Kukavůz.

V posledních letech se brigádnická činnost částečně přesunula na budování loděnice a klubovny.

dy prestižně, jako samostatný sport. Příprava na závody tak zabere hodně času, o což je ochuzena vlastní turistická činnost. Závody tak ztratily charakter kolektivního závodění mládeže pro radost, včetně přátelského setkávání, jak tomu bylo dříve.

Svoji neúčast na TZ nahrazujeme celkem úspěšným zápolením na závodech Železný tomík.

V letech členství Asociace TOM se výrazně zlepšila podpora jak po stránce materiálové, tak i dotační, za což děkujeme.

*Mirek Honzák,
TOM Maracaibo,
Třinec*

60. sraz tábornických oddílů na Bitovském mlýně

Tak jako každý rok i tento se konal poslední víkend v září u Kyjovic kousek od Ostravy sraz oddílů zabývajících se tábořením, turistikou a pobytem v přírodě. Tento sraz měl něco do sebe už tím, že byl v pořadí šedesátý, a tím pádem také jubilejní. Počasí nám opravdu přálo a podpořilo skvělou náladu na celém tábořišti.

Hlavní srazovou akcí je „Pětiboj“, ve kterém všechny oddíly soutěží o putovní „Štít vítězů“. „Pětiboj“ začíná štafetovým závodem, který je tradičně bouřlivě povzbuzován. Další soutěže letos byly odbornosti – zdravotěda a příroda, ale také číselný kolotoč, který je součástí bystrosti, a v neposlední řadě míček v kole.

Kromě srazových soutěží připravily pořadatelský TOM BVÚ (Pěti-

boj, Hbitý uzlík, Lasování, Nejlepší deník, Nejlepší kronika, Píseň u táboráku, Scénka u táboráku) byly připraveny i soutěže dalších oddílů – Čmoudík si pro nás připravil soutěž Drumky, Zlaté šípy – Mrakodrap, klasický každoroční volejbal od Průzkumníku, Pentagram od Sedmičky, Harakiri od K. T. O. a další. Večerní táborák v dobře naladěné atmosféře si mnozí jedinci prodloužili

hraním a zpěvem až do brzkých ranních hodin.

Sraz byl zakončen nedělním nástupem, vyhlášením výsledků a předáním

diplomů, placek a hlavních cen – putovních Štítů vítězů. Tímto také gratulujeme vítězům – oba Štíty si odvezli (jak se v posledních letech stalo téměř tradicí) ostravští Čmoudíci.

Pro nevěřící – na závěrečném setkání vedoucích oddílů padlo rozhodnutí ve srazech pokračovat, a tak se těšíme na další – s pořadovým číslem 61. Doufáme, že se setkáme v tak hojném počtu jako letos (410 účastníků).

*Rostka Kašovský
Pořadatelský oddíl – TOM BVÚ,
Ostrava*

IX. olympiáda TOM

Olympiáda TOM, tradiční akce českých a slovenských tomíků, se posunula do hodně vzdálených Košic. Asociaci TOM a Klub českých turistů zastupovaly z Česka 4 oddíly, dva z Moravskoslezského kraje – Čmoudík Ostrava a Divočáci Frýdlant a dva ze severních Čech – Výrové Postoloprty a Tuláci Bukovany.

Po náročné cestě vlakem nebo auty jsme se všichni sešli ve čtvrtek večer – 22.10. 2009 v Základní škole Bruselská na košickém sídlišti Ťahanovce. Je to největší škola nejen v Košicích, ale prý na celém Slovensku, takže každý oddíl dostal k přebývání jednu třídu. Ve čtvrtek bylo zahájení, na kterém vystoupil

starosta obvodu, ale haprující mikrofony nakonec pořadatelé museli ukřičet svými hlasivkami. Pořadatelům Stanovi Andrásimu to šlo dobře, Eva Ducaiová to zvládala také. Inu, praxe vedoucích tomíků... Během zahájení se jen neřečnilo, vystoupili místní tomíci se dvěma scénkami a na závěr zorganizovali pořadatelé několik seznamovacích her a krátkou diskotéku.

Ráno Divočáci vyrazili za nepřímého přívětivého počasí na Kojšovu holu

a ostatní naše oddíly vyrazily na prohlídku Košic. Většina se nechala zlákat na expozici elektrických výbojů v technickém muzeu, kde je dokonce funkční Faradayova klec, do níž obsluha zavřela jednu malou návštěvnicku a pustila na klec výboj 2 milióny Voltů, takový malý blesk. Dívka v kleci přežila, pokus se povedl. Kromě tohoto muzea je na výběr ještě historické centrum města (s muzeem voskových figur, katedrálou a Archeologickým muzeem), ale také ZOO a Botanická zahrada. Odpoledne sportovní soutěže v kopané, volejbalu a stolním tenisu a později turnaj ve stolním tenisu pro dva zástupce oddílů.

Po večeri je noční hra s šifrou, jejíž rozluštění hledají všichni po celé škole. Ta nás posílá autobusem do centra k soše maratónského běžce. Stačí vyluštit další čtyři šifry a z kufru plného pokladů tahají v parčíku před Archeologickým muzeem jako první Čmoudíci sladkou odměnu. Pak ještě zmrzlinu v cukrárně a hurá zpátky do školy.

V sobotu je už trochu příznivější počasí na výlety do okolí Košic. Naše oddíly navštívily Jasovskou jeskyni, obdivovaly obrovskou sekvoj před klášterem v Jasově a nakonec vyrazily do Zádielské doliny.

Po večeri se všichni scházíme na galavečeru. Na úvod vystoupí s několika tanci místní folklórní skupina a pak už se střídají taneční vystoupení se scénkami a písničkami oddílů. Kdo si netroufne vystoupit živě, představí se pomocí promítaných fotek ze své činnosti. Průběžně jsou vyhlašovány výsledky sportovních klání i výsledky fotografické soutěže. Na závěr ještě tradiční krátká diskotéka. V neděli oddíly odjíždějí

domů v různou dobu, a tak ještě vyrazí na prohlídku Košic.

Delegaci Asociace TOM tvořili kromě zmíněných čtyř oddílů ještě Mojmir Nováček z Ostravy, Alice Kovářová z Kroměříže a Helena Janigová z Uher-

ského Brodu. Olympiáda TOM v Košicích proběhla celkem úspěšně, účastníci jsou spokojeni. Uvažujeme, kde uspořádáme za dva roky jubilejní 10. olympiádu TOM u nás.

Bude to Ostrava, nebo blízká Opava, či vzdálené Bukovany u Sokolova, které se o pořádání olympiády již hlásí?

Mojmír Nováček

17. listopad 1989

V právě uplynulém roce jsme si připomněli dvacet let od pádu totalitního režimu. Nedalo nám to, abychom se nezeptali několika zajímavých lidí na to, jak listopadová revoluce v roce 1989 změnila jejich životy.

PhDr. Jan Stráský, šéf KČT

Listopad 1989 mi osobně udělal radost a pracovní mě postavil před problémy, o nichž jsem nečekal, že je někdy budu muset řešit, ačkoliv jsem o tom vlastně desítky let snil. Mé děti postavil do situace, v níž absolutně nevěří, v jaké jsem já byl situaci v jejich věku. To mi ovšem také dělá radost. My jsme měli radost, že nám v té době bylo teprve 50 a snažili se pochopit dílčí smutek těch, kterým už tehdy bylo třeba 70. Zároveň se snažíme pochopit samozřejmost těch, kterým v té době bylo třeba 10. Přejte nám, ať se nám toto pochopení daří. My si přejeme, abyste pochopili, že to před rokem 1989 byla skutečnost. a skutečnost se mnohdy může zase uskutečnit. V práci oddílové toho vlastně mnoho Listopad 1989 nezměnil. Stále chodíme stejně rádi – teď pod obnoveným praporem KČT – i parta zůstala až na výjimky tatáž, jen si tady na Šumavě už mnohdy nevšimneme, že přitom přecházíme hranice v místech, k nimž jsme se předtím báli i pohlédnout, natož pak přiblížit.

Ing. Petr Holuša, TOM Hogan

Do listopadu jsem byl předsedou SSM naší skupiny na vysoké škole, kde jsme vyvíjeli rozsáhlou činnost (turistické výlety, sportovní akce, večírky). Tato činnost přetrvala i po revoluci až do skončení našeho studia na VŠ. Současně jsem také pracoval ve vysokoškolském klubu (V-čko) jako dobrovolný neplacený vedoucí organizátor společenských akcí (divadlo, koncerty, diskotéky a podobné).

Asi půl roku po revoluci nám vedení kolejí v Ostravě rapidně zvedlo nájem, v podstatě nás vystrnadilo z kolejí (zůstaly jen diskotéky a promítání videa). Tehdy jsem skončil v klubu a vrhl se na další oblast svých zájmů a tou byla akvaristika a teraristika. Vedl jsem kroužek na Domě dětí v Ostravě-Michálkovicích asi dva roky. V průběhu vedení tohoto kroužku jsem se seznámil s lidmi na Pionýrské skupině Kamenec, kam jsem nakonec přešel jako člen instruktorského oddílu. Později (v roce 1982) jsem zde založil turistický oddíl Hogan, se kterým jsem

po přibližně po dvou letech přešel k Asociaci TOM. U pionýrů mi začala vadit nemožnost samostatného jednání a problémy se zajišťováním peněz pro nákup materiálů na oddílovou činnost. Co se týče mého soukromého života, tak první roky po revoluci jsem ještě studoval na Vysoké škole báňské TU Ostrava. Moji rodiče začali podnikat.

PhDr. Jiřina Šiklová, socioložka

Převrat v listopadu změnil zcela můj život. Vrátila jsem se zpět na FFUK, tedy na pracoviště, z kterého jsem musela před 20 lety odejít, a zase jsme mohla přednášet studentům. Tuto práci mám ráda, považuji ji za smysluplnou a jsem vděčná za to, že mohu každý rok trochu ovlivnit mladou generaci. Převrat mně umožnil zase psát do novin a veřejně publikovat, což jsem sice v předchozích letech taky dělala, ale dělala jsem to pod pseudonymy. Přestože i dnes mnoho a mnoho faktorů kritizují, tak na rozdíl od doby předchozí, je mohu kritizovat veřejně a nikdo nikoho za to nezavírá. Vlastně jsme si splnili všechny požadavky, které byly formulovány např. v textu Několik vět 1989. Všechny. Jsme zase nespokojeni, ale to je pochopitelné, protože ideály se likvidují tím, že se uskutečňují a člověk před sebou vidí další nedostatky ba i svinstva, vůči kterým se cítí opětně bezmocným. Ale nejsme bezmocní. Marcus Aurelius již před dvěma tisíciletími napsal: „Všude, kde se dá žít, dá se žít dobře“!

Petr Halada starosta obce, předseda Pionýra

Listopad 89. Pionýrský oddíl turisticko-cyklistickým zaměřením, který jsem v té době vedl, pokračoval dál ve své činnosti. V programu se mnoho nezměnilo, jen místo na výlet do NDR, jsme jeli do Lince a v létě do Itálie. V osobním životě jsem změnil zaměstnání a začal se naplno věnovat svému největšímu koníčku – dobrodružnému cestování.

Ing. Eva Bartoňová, 1. náměstkyně ministryně školství

Můj život se po 17. listopadu zásadním způsobem změnil. Bylo to spojeno s mírou svobody, nastupující demokracie, ale i odpovědnosti člověka k sobě samému. Cítila jsem v té době i úžasné zadostiučinění, že se této změny dožili rodiče.

A profese?

Po 9 letech ve výzkumném ústavu jsem byla doslova „hozena“ do naprosto jiných vod. Prošla jsem různými úrovněmi státní správy i samosprávy. Od té doby je mi zřejmé, že se celý aktivní život budu stále učit. Zároveň jsem začala chápat témata spojená s pokorou, ale i s profesní houževnatostí a odhodláním.

Anežka Klabanová, 18 let, studentka

Nevím, jestli jsem ten správný respondent této ankety (přestože v tom nehledám žádnou přehnanou logiku). Jsem dítě října 1991 a tenhle velký listopad znám pouze z vyprávění. Život mi to sice nezměnilo, ale ovlivnilo. Nemusím chodit na prvomájové průvody, místo toho se můžu cítit jako Evropan a všude kolem sebe mít modro a žluté hvězdičky. V současných kronikách oddílu máme místo Leninových podmanivých podobizen fotografie z Francie nebo Německa. A za tohle jsem ráda.

RNDr. Jiří Homolka, místopředseda Asociace TOM

Listopad mne zastihl jako čerstvého absolventa doktorandského studia přírodovědecké fakulty v Brně. Vzpomínám si, že můj starší kolega ve škole, kde jsem tehdy nastoupil jako učitel matematiky, mi tehdy řekl: „Hochu, teď se budou dít věci, které jsi dosud nezažil“.

A ony se děly. To nejceněnější – žít ve svobodné společnosti, nemohly a ani nemohou zastínit věci, které nebyly a ani dnes nejsou „košer“. Protože možnost vzít svůj osud do svých rukou, přijmout zodpovědnost za svůj život, je to nejkrásnější, co člověk může zažít. Je velká škoda, že mnozí z nás se této možnosti zříkají a raději by zase byli někým řízeni a vedeni.

Období po 17. listopadu je u mne také bytostně spojeno s realizací nové organizace tomíků – naší Asociace TOM ČR. Možnost setkávat se, prožívat a inspirovat se událostmi spolkovými i mimospolkovými s podobně naladěnými lidmi je třeba považovat za štěstí, které je ne každému dáno prožít.

20 let svobody

Při vzpomínání na naši činnost s tomíky před více jak 20 lety bych si mohl přizvukovat známou písničkou Václava Neckáře: „Koukám, jak ten čas letí“.

Vzpomínám si, že to byl sám Jaroslav Foglar, který název Turistický oddíl mládeže – TOM – vymyslel. A tak tomíků, někde tomáků, bylo brzy plno po celé republice.

Zelené košile, dobrá nálada, veselá písnička – to byla vizitka tomíků.

Vzpomínám si na příhodu z výletu do Brna, který jsme uskutečnili v rámci tábora u Náměště nad Oslavou. Při přecházení jedné rušné ulice se rozčiloval bodrý Brňák: „Jak to, že ti pionýři nenosíš červené šátky!“ a vtom mu jiný odpověděl: „To nejsou pionýři, ale turisté.“ Ani jsme nemuseli nic vysvětlovat.

No, samozřejmě jsme plnili 100 jar-
ních kilometrů, účastnili se okresních
i krajských akcí a soutěží a rádi jsme
vydávali i na celostátní setkání turis-
tické mládeže např. v Praze na Džbánů,
na Lipně. Nezapomenutelným zážitkem
byl sraz v Nízkých Tatrách.

Působil jsem převážně v Severočeském kraji, a tak se děti z Dolní Poustevny, České Lípy nebo Cvikova mohly vyžívat při turistické činnosti. Rádi jsme přírodě pomáhali čištěním studánek a několik let jsme se stali ochránci CHKÚ „Dutý kámen“ u Cvikova.

Tak jsem trochu, ale rád zavzpomínal na náš turistický oddíl mládeže.

Přeji Asociaci TOM do dalších dvaceti let hodně úspěchů v její správné činnosti s mládeží a pro mládež.

Srdečně všechny zdravím,
„starý tomík“ Miloš Vlk

Fotografie z totalitní doby, z Turisticko-branných závodů Severočeského kraje. (Poskytl paní Vlasta Semanová – tehdejší krajanek.)

20 let

Za rok tomu bude už dvacet let, co jsme my, tomíci, pod křídly Asociace TOM ČR. Budeme oslavovat, hodnotit, co se podařilo a co je třeba zlepšit. My starší vedoucí z oblasti Beskyd vzpomínáme při té příležitosti na roky minulé, kdy turistické oddíly vznikaly a Česko a Slovensko byly ještě jednou republikou. Zpočátku byly turistické oddíly vedeny spíše jako turistické kroužky u škol, ale kolem sedmdesátých let se začaly registrovat u odborů turistiky tělovýchovných jednot.

V bývalé oblasti Beskydy byly v té době neaktivnější oddíly Maracai-bo z Třince a Tuláci z Frýdku-Místku. Vedoucí turistických oddílů mládeže se pravidelně scházeli na Radě mládeže, všichni byli zapojeni do soutěže „Vzorný kolektiv mládeže“. Rada mládeže organizovala různé akce a nebylo jich málo. Byly to srazy, pohádkové lesy, soutěže, turistické závody a další. Závody byly tehdy turisticko-branné (TBZ) a účastnilo se jich velmi mnoho dětí, byly pro ně přitažlivější, protože se zprvu závodilo v trojicích, mohly se zúčastnit i děti, které běžecy nevynikaly. Náplň byla poněkud jiná než nyní. Překonávala se např. čtyřmetrová bariéra, poznávaly se rostliny, prokazovala se znalost první pomoci, stavěl se stan. Závody měly více kol – okružské, okresní, krajské a celostátní. V soutěži „Vzorný kolektiv mládeže“ byly na špičce oddíly Tuláci pod

vedením Jarmily Popelářové – mimocho-
dem ještě nyní ve svých 86 letech vzorně
vede oddílové účetnictví – a třinecký
oddíl mládeže Maracaibo, který tehdy
vedli Mirek Honzák a Jindřich Veit. Tyto
oddíly i v nynější Asociaci TOM patří
k nejlepším, protože si prozřívavě vycho-
valy nové, mladé vedoucí.

Pro ilustraci doby před vznikem Asociace TOM uvádíme stručně historii oddílu „Divočáci“ z Frýdlantu nad Ostravicí. Začínal v roce 1963 jako turistický kroužek do roku 1971 při pionýrské organizaci školy, později v odboru turistiky tehdejší TJ Ostroj Frýdlant n. O. Tam se zaregistroval v roce 1974 pod číslem 1310. Do toho roku jsme se v létě tak jako ostatní oddíly zúčastňovali putovních tras, které organizovaly Domy dětí a mládeže. Později, kdy členy oddílu byli hlavně gymnazisté, jsme putovali s dospělými jednotlivými kraji republiky. Zevrubně jsme poznali 6 krajů, z toho jeden slovenský. Denně jsme tehdy ušli přes 20 km, zavazadla se převážela, spalo se různě – v tělocvičnách, sálech, jednou i v kině. Plnili jsme tzv. zápočtové

cesty. Náklady na jednoho nebyly velké. Např. v roce 1981 v Adršpachu na V. letním srazu turistů ČSR 201 Kčs na 9 dní. O malou finanční podporu jsme pak žádali na okresním výboru ČSTV. Těž jsme se s ostatními oddíly mládeže zučastňovali turisticko-branných závodů – v těch jsme postoupili nejvýš do kraje. Zato oddíly Tuláci a Maracaibo měly tehdy velké úspěchy. Do Asociace TOM jsme se přihlásili v roce 1993 a činnost oddílu je stále pestřejší, protože od spolku máme nejen finanční, ale i velkou programovou oporu.

*Za tomíky z oblasti Beskydy,
Marie Bařínová,
Jarmila Popelářová*

Maxičky na maximum

Letos jsem si v Maxičkách ten cyklo pobyt vážně maximálně užil. Přes týden se akorát vozím v autě, místo abych se proháněl pěšky po městě, a tak mi maximální sportovní zátěž přišla docela vhod. Zatímco jiní o prázdninách leží doma v posteli, koukají na televizi, maximálně vyběhnou do sychravého dne s odpadky, mé tělo je rozběhnuté na maximum celých pět dní od středy do neděle. Tahle akce byla prostě maxi.

Maximální převýšení! Tak do tohohle kopce by na kole šlapal tak maximálně blázen. A že se jich pod Děčínským Sněžníkem vyrojilo! Potí se, do stehů se jim pouští na střídačku křeče, ale všichni jedou na maximum, nikdo to nechce vzdát. Ať už se drží v sedle kola a křižují ze strany na stranu nebo tlačí kolo vedle sebe na nejvyšší kopec Labských pískovců, všichni jsou teď maxi vrcholoví sportovci. Vrchol je na dohled. Tedy byl by, kdyby byl vidět. Hustá mlha nám dovolí maximálně pár metrů výhledu, a tak rozhlednu na Sněžníku spatříme, teprve když se mlčenlivě tyčí přímo před námi. Ale cítíme maximální radost. Jsme tady, zvládli jsme to. I ten čaj v dřevěném bufíku, nalitý jen tak do plastového kelímku, chutná nějak lépe.

Maximální zima! Řidiči v autech, co nás míjejí, si ůkají na čelo. Chodci, zachumlaní do pěrových bund, krouť nechápatě hlavou. Bílá námraza a mrazivý vítr se nám v duchu smějou. Nula na teploměru obléká krajinu do zimního závoje. Ledová řídítka se nám lepí na ruce, ale my jedeme. Jsme přece otužilí, odhodlaní, zarputilí a maximálně zmrzlí.

Maximální adrenalin! Sedíme hezky v teple, usrkáváme čaj ohřátý na maximum a jako magnet přitahuje naše oči televizní obrazovka. Báječní akrobatů na létajících strojích kličkují mezi nafukovacími brankami a podlétávají maximální rychlostí mosty někde v Budapešti. Občas přijdou o levé křídlo a vzrušující záběry nám rozhánějí červené krvinky až do konečků prstů. Je nám dobře. Jako bychom netušili, že každý pěkný program má svůj konec a my zas budeme za chvíli odtrhávat ruce od namrzlých řídítek.

Maximpijské hry! Davy diváků, maxické vlny (promiňte mi tu slovní hříčku),

vzrušené výkřiky, pestré transparenty a vlajky nad hlavou. Kdepak, to není Nagano ani Peking. Nejsme na stadionu pro dvacet tisíc diváků, ale v sokolovně, kam by se jich naskládalo maximálně sto. I disciplíny jsou trochu skromnější. Stačí kolíček, kancelářské sponky, list papíru nebo malá gumička a boj se rozhoří na maximum.

Maximální štěstí! To hlavní na konec. Mrzlo, ale nepršelo. V kole nám to někdy zaskřípalo, ale bicykl se nerozsypal. Ruce i nohy nám zůstaly tak, jak jsme si je na začátku přivezli. Dobrá nálada nás opouštěla právě ve chvíli, kdy nám realitu v Maxičkách vystřídal maximálně příjemný sen o tom, jak zachumlaní do peřin sledujeme za oknem nějaké jiné cyklisty a maximálně se u toho bavíme.

Poznámka pisálka na samý závěr: Jestli vám přišel článek přece jen trochu maximalistický, jestli se vám můj styl zdál poněkud jednotvárný, máte asi smůlu a můžete maximálně hodit Tomíka do kamen. To pak budete koukat, jak to ten můj maximalistický článkuček roztopí na maximum.

Jiří Magasaník,
3. VOM, Ústí nad Labem

Jarní úsvit ve Vsetíně

Po odvolaném říjnovém krajském výsadbku, kdy byl nečekaně celý kraj zasypán sněhem a domácí agenti i okupanti raději nevycházeli ani na krok, se generál Nessgeri rozhodl pro rozhodný rozkaz a zavelel k operaci „Jarní úsvit“.

Díky geniálnímu krycímu názvu byla nepřátelská vojska dokonale zmatena. Nikoliv však hrdinové jednotek Asociace TOM. Pochopili: Jarní úsvit = listopadový večer!

Výsadbáři se sešli 6. 11. 2009 na základně asociace ve Vsetíně. Vyslechli rozkaz z úst samotného generála Nessgeriho: „Jarní úsvit začne dnes v 18:00. Vaším úkolem je přepadnout muniční sklad, a zmocnit se dynamitu. Dále zničíte vojenskou základnu, a také vojenskou věž. Svou misi ukončíte v tajném bytě!“ Poté generál předal všem mapu ve francouzštině.

Sedm jednotek v celkovém počtu 34 vojáků bylo vysazeno do terénu. Z výsadbkového stroje nebylo nic vidět - akci ztěžovala tma a hustá mlha. V terénu bylo plno nepřátelských hlídek. Pro-

to se ne všem úplně podařilo splnit misi, ale nakonec všichni šťastně došli do cíle. Ke ztrátám na životech nedošlo a nepřátelé utrpěli těžké materiální ztráty.

Ráno ministryně obrany předala vyznamenání a ocenila hrdiny ze Vsetína – Lišáky, 2 družstva Lvičat, ZŠ Integra, a dále hrdiny z Kateřinic, Hranic na Moravě a Veselíčka.

Děkujeme všem vsetínským tomíkům za přípravu a ZŠ Hovězí za poskytnutí ubytování!

*Patrik Enge,
TOM Nessuno*

V Chropyni to mezi KČT a tomíky neskřípe!

Do redakce napsala Hana Paňáková, vedoucí chropynských tomíků. Z jejího dopisu, ve kterém reagovala na dopis vedení asociace stran nadcházející konference klubu, vyjímáme:

Předem tohoto dopisu přijmete od našeho turistického oddílu Kamínek srdečný pozdrav.

Odpovídám Vám za náš oddíl na dopis o spolupráci Asociace TOM a KČT.

U nás v Chropyni je spolupráce mezi námi a KČT přímo vynikající.

KČT v Chropyni vede dlouhá léta p. Pospíšilová, která je zakladatelkou tohoto klubu a vede ho tu už 50 roků. My jsme se založili před třemi roky a dá se říct, že opravdu velmi úzce spolupracujeme. Jakákoliv akce naše nebo KČT, vše děláme společně.

Teď právě probíhá na našem zámku „Vánoční výstava“, kterou organizuje KČT spolu s Kamínky. Jenom příprava vystavujících výrobků trvala tři dny a samotná výstava potrvá čtyři dny. V neděli tuto výstavu navštívilo více než 1000 lidí. V sobotu 6. 12. děláme zase Mikulášování v Městském kulturním středisku, a to nám vypomáhá p. Pospíšilová i ve svých 77 letech. (...) V srpnu jsme uspořádali výlet na zámek do Náměště na Hané, kde se přímo v místnostech zámku odehrávaly různé pohádky, a také s námi jeli i členové KČT a maminky s dětmi z mateřského centra Sluníčko.

Mě osobně mrzí, že se v řadách KČT najdou tací lidé, kteří dělají problémy tomíkům. Tito lidé by naopak měli mít radost, že se hlásí k turistice tolik dětí a mladých bezvadných lidí, že turistika u nás nezaniká, ale rozrůstá se. Pomáhat by měli, příkladem být pro ty mladé nastávající turisty. Chystám se napsat článek do Tomíka o spolupráci mezi námi a místním KČT a doplnit to fotem. Vůbec si myslím, že spolupráce ve Zlínském kraji je mezi těmito organizacemi velmi dobrá. (...)

Do turistiky patří přátelství, porozumění, kamarádství, ochota a pomáhání. Končím přáním dobré a kvalitní spolupráce mezi Asociací TOM a KČT.

*za tomíky z oddílu Kamínky z Chropyně
Hana Paňáková.*

týpí jako domov

Narodil se nám Honzík. Teď je mu šest měsíců a hraje si támhle na dece. Je neuvěřitelné pozorovat, jak bytost ještě před chvílí spojená pupeční šňůrou s maminkou teď objevuje ten náš svět, jak žije v přítomnosti a také jak potřebuje bezpečí.

V naší společnosti dodnes přetrvávají zvyky, které mají i všechny přírodní národy – zvyky zajišťující ochranu nově narozeného miminka. Dítěti se dává do postýlky mince, kolem zápěstí se mu váže červená stužka... Pláňoví indiáni vyráběli ochranné amulety nejčastěji v podobě želvičky.

Želva hraje v mytologii mnoha těchto národů významnou roli jako Matka Země, bytost, která z hlubin vynesla hlínu, na které pak mohly žít všichni suchozemští tvorové. Želva či ještěrka také zosobňovaly dlouhý život a věřilo se, že budou dítě hlídat, aby bylo zdravé a šťastné a aby se mu nic nestalo. Pro indiány bylo narození dítěte tím největším darem Velkého ducha.

Bylo zvykem, že želvičku vyráběla matka nebo blízcí děťátka. Amulet se zavěšoval na okraj nosítek (jakési indiánské kolébky) a posléze člověka provázel vlastně po celý život – nosil se na pásku, kolem krku nebo byl uložen v medicínovém vaku. Některé kmeny vyráběly amulet ve tvaru ještěrky či hádka. Jinde bylo zase zvykem ušít dvě stejné želvičky, aby se zmátly zlé síly. Nicméně vždy byla uvnitř zašita pupeční šňůra, spojnice dítěte s matkou.

Takovou želvičku pro své dítě nebo milou osobu vyrobíte snadno. Na prvním místě stojí vždy záměr – vyrobením želvičky vlastně tomu člověku říkáte: jsi pro mě blízký tak, že ti přeji všechno dobré. Pokud jde o materiál, budete potřebovat kousek jelenice, trojhrannou jehlu a sedlářskou (nebo jinou pevnou) niť na sešití, dále pak potřeby na zdobení, například vyšívání korálky nebo ostny, případně barvy. Vnímám jako důležité respektovat indiánskou symboliku, případně se jí inspirovat, protože ve vzorech se ukrývá přání šťastných cest a dobrých zastavení.

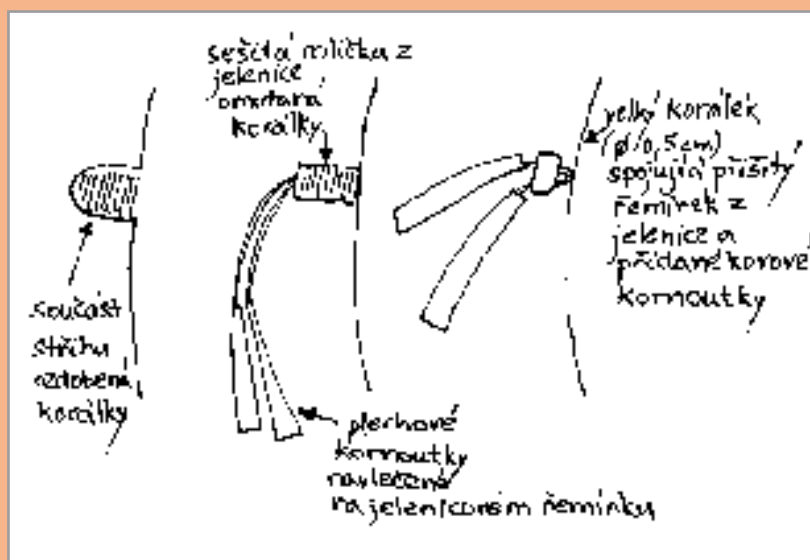
(obr. 2)

(obr. 3)

(obr. 4)

(obr. 1)

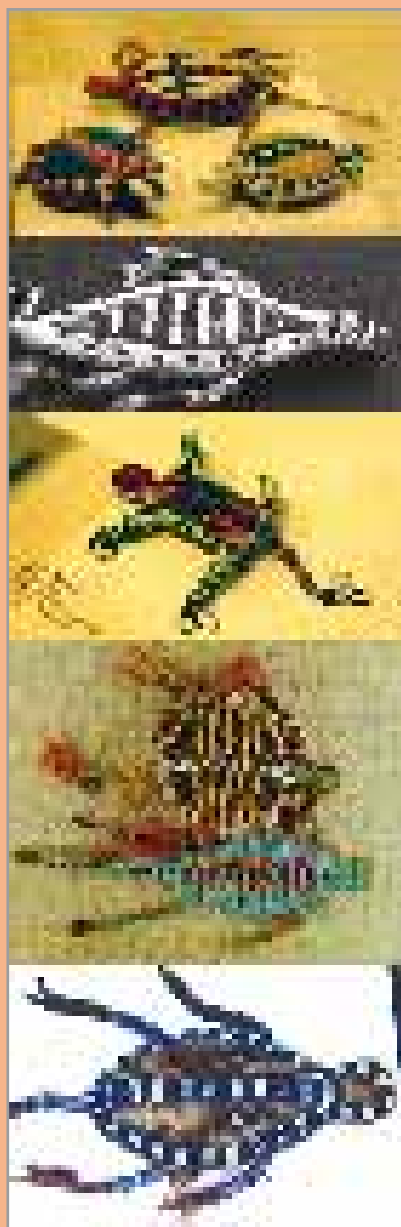
(obr. 5)

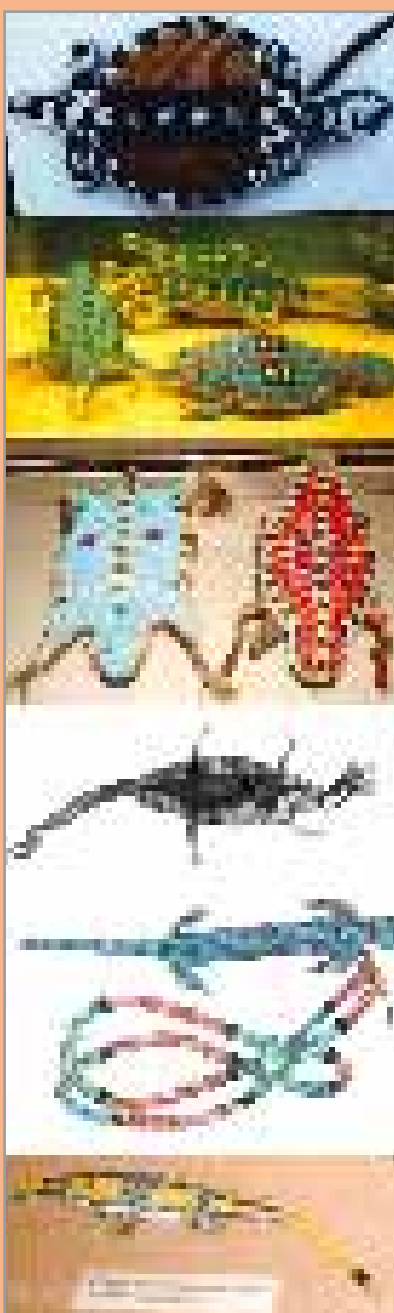
tj. zda budou součástí stříhu, či nikoli (viz obrázek 1).

Poté, co želvičku ozdobíte, sešijte oba díly osmičkovým stehem k sobě. Těsně před došitím ji vycpěte. Indiáni používali pelyněk, sladkou travu (u nás tomka vonná), mech, suchou travu nebo zvířecí chlupy, mně se nejvíce osvědčila šalvěj. Pořádně ji napěchujte, výplň se časem slehne. Nakonec je třeba přišít jelení-cový řemínek na zavěšení (u hlavičky), (případně) nožičky a ozdoby. Mohou to být věci, které miminko dostalo od blízkých nebo které jsou pro něj obzvláště významné. Přesto – míchejte kultury s citem!

Narození miminka by se rozhodně mělo oslavit – nejen v rodině, ale i v kruhu kmene nebo oddílu. Inspiraci z české kultury najdete v knize A. Navrátilové *Narození a smrt v české lidové kultuře*, my dělali woodcrafterské vítání mimi-

(obr. 6)

(obr. 7)

nek podle vlastní invence. Hodně štěstí vašim miminkům!

Jak vyrobit plechové kornoutky? Vezměte plechovku třeba od ovoce (bez vzorku) a vystříhnete z ní lichoběžník tvaru, který ukazuje obrázek 4. Výška bývá 1–3 cm, spodní základna přibližně 2 cm, horní tak 1 cm – ale raději si to vyzkoušejte. Pomocí kleští s dlouhými špičkami stočte kornoutek. Aby vám dobře cinkal, opalte jej nad ohněm (dá se užít i plynový sporák).

Obrázek 2, 3 a 5 – Honzíkova želvička, želvička jeho maminky, a také tatínkova-autorova.

Josef Porsch – Ablákela

Svišti z Těšina opět valí

Dne 2. listopadu 2009 Těšínští Svišti slavnostně otevřeli Virtuální hernu, která je určena pro všechny děti a mládež. Virtuální herna je v provozu vždy v pondělky od 16:00 do 18:00 hod.

Vše ovládáte pohybem těla a již tzv. nekynete před počítačem... Tak neváhej a přijď se podívat na skutečnou budoucnost!

Pokud máte zájem o naši novinku, tak si přijďte pro přihlášku do našich Svištích kluboven na ulici Hlavní třída 3 (vedle Těšínských tiskáren – směr z Polska) nebo více naleznete na našem webu www.svišti.cz

Aleš Hořčica,
TOM Svišti, Český Těšín

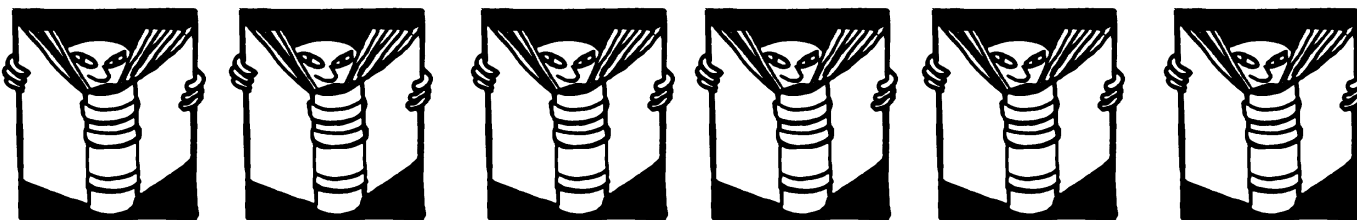
Dobročinná akce Sviští tlapka - 2. ročník

Právě na „Mikuláše“ jsme uspořádali pro děti v nemocnici Trinec-Sosna Vánoční besídku. Nepoužívané a darované hračky vykouzlily na tvářích dětí velký úsměv, a tak možná pomohly zapomenout na to, že jsou i v tyto pěkné svátky v nemocnici.

Aleš Hořčica,
(TOM Svišti – Český Těšín)

Přiznám se, a to bez mučení, že velkou zvědavost ve mně vzbudil již název knihy: Hrajeme si s padákem. Editor dobře věděl, proč vybral právě tento. Představil jsem si, jak se ladně vzdouvá vrchlík z padákového hedvábí, aby pod sebou skryl všechny hráče. No, jak jsem se dočetl, není nutné mít padák skutečný, ten by se také dost těžko pořizoval, padák na hry je o něco menší. Jak ale zjistíte, vůbec to nevádí. Kniha je určena především nejmenším, tedy dětem předškolního věku. Nabízí na padesát her. V poslední kapitole je doplněna hrami se stuhami a šátky. Hry s padákem poskytují dětem radost z pohybu a slouží k zábavnému rozvíjení hrubé motoriky a spolupráce ve skupině. Výsledkem je lepší koordinace pohybů a ovládání vlastního těla i upevnění sociálních dovedností a vztahů.

Dodejme, že texty jsou doplněny ilustracemi Edity Plickové. Eva Hurdová pracovala jako učitelka MŠ a metodická předškolní výchovy v Pedagogickém centru Praha. Vede hudebně pohybové semináře, je spoluautorkou několika knih pro učitelky MŠ.

Vydalo nakladatelství Portál v roce 2009.

Ne každý ví, že každá z obou hemisfér lidského mozku plní trochu jiné funkce při myšlení a jednání člověka. Duševní cvičení ale mají být především zábavou. Spojují ty dovednosti mozku, které používáme v reálném světě: logické uvažování; prostorovou představivost; práci se symboly a pravidly matematických výpočtů. Neméně důležité je použití slovního vyjadřování a gramatické logiky při řešení problémů, které slovy vyjádřeny nejsou. I při zbežném nahlédnutí nebudete mít problém vybrat si některou z hříček, jsou opravdu lákavé.

Kniha je určena jak starším dětem, tak především těm dospělým, kteří si chtějí zlepšit své jazykové, matematické, sociální, emoční, vizuální a další dovednosti.

Allen D. Bragdon je zakladatelem časopisu Games, editorem řady her Playspace při New York Times a autorem mnoha knih o fungování mozku. David Gamon, Ph.D., vyučuje kognitivní vědy na University of California v Berkeley. Společně s A. Bragdonem napsal knihy Trénink obou polovin mozku, Mozek a jak ho cvičit, Nedovolte mozku stárnout. Vydalo nakladatelství Portál v roce 2009.

Pro tomíky, kteří vedou družinové a oddílové schůzky, je Trénink obou polovin mozku vítaným pomocníkem. Staré a otřepané postupy totiž po čase už nikoho netáhnou. Chcete-li své svěřence překvapit a zachránit před nudou, najdete vhodné náměty právě zde. Že jde vlastně zároveň o zcela vážnou činnost – tedy procvičení mozku, je ani nenapadne. Stejně jako v předchozí publikaci lze některá cvičení mazaně použít do některého z úkolů, které je součástí větší, třeba celodenní etapové hry. Stačí jen vybrat pro danou příležitost ten pravý, cíle je dosaženo.

I v této knížce najdete návody na procvičení své bystré hlavy. Jde o soubor šedesáti cvičení ve formě nejrůznějších hlavolamů a hádanek. Rozvíjejí hlavně vizuální, jazykové, matematické, sociální a další dovednosti – dětem i dospělým. Při luštění a řešení jednotlivých úkolů jsou totiž stimulována různá centra v obou částech mozku. Cvičení doplňuje nápověda, pro kontrolu jsou v knize uvedena i správná řešení.

Úkoly jsou dostatečně náročné i pro zkušené řešitele a díky nápovědám jsou dostupné i ostatním. Vydalo nakladatelství Portál v roce 2009.

Jako poslední jsem si nechal knihu, která patří spíše k beletrii. Až se budete rozhodovat, jakou literaturou obohatíte podvečerní táborové čtení, můžete sáhnout třeba po ní. Je určena dětem od jedenácti let. Hlavním hrdinou je žák osmé třídy Max. Nadchl se pro vědu a neobyčejné pokusy, setkává se se světem fotbalu, a také odhaluje účinky záhadného povzbuzujícího nápoje. Max je, ačkoliv se to dnes možná příliš nenosí, vlastně kladný hrdina, má vlastní názor a snaží se, aby v případě konfliktů stál na té správné straně.

Autor knihy – Jiří Macoun – po absolvování gymnázia vedl téměř londonovský život: pracoval jako horník, obráběč kovů, byl vedoucím obchodního domu, věnoval se geologii, astronomii, meteorologii, vojenství a létání na bezmotorových letadlech. Je autorem dobrodružných příběhů Experiment Max a Faktor Max.

PhDr. Ondřej Hausenblas o Maxovi napsal: „Dobré nejen pro pubertáky, kteří by rádi četli Rychlé šípy, ale nemůžou je snést pro jejich přílišnou naivitu a historickou odlehlost.“

Vydalo nakladatelství Portál v roce 2009.

(jch)

Co bylo v říjnu, listopadu a prosinci 2009

■ Ústředí vypravilo na ministerstvo školství balík projektů s vírou, že jsou zpracovány dobře a že tomíkům dopomohou k prostředkům potřebným k další existenci v roce 2010.

■ Na chalupě v Mezholezích konečně přistály nové turistické směrovky.

■ Časopis Turista se ocitl v nesnázích kvůli poklesu zájemců o reklamu a jeho zhotovitelé, manželé Pátkovi, požádali vedení klubu o možnost zdražit časopis od Nového roku na cca 35 Kč za jeden výtisk pro předplatitele.

■ Na ústředí tomíků stejně jako na další spolková ústředí a centrální úřady v této zemi přišel ohavný anonymní dopis z Brna, který se týkal vnitřních poměrů v organizaci Pionýr, který nenechal na pionýrském vedení nit suchou a který končil temnou výhrůžkou zveřejnění intimních poměrů mužů a žen v kancelářích tohoto spolku.

■ Michal Janoušek-Turbomyšák navštívil ústředí a výměnou za slib průměrné aktivity získal nominaci na zástupce tomíků ve Středočeské radě dětí a mládeže.

■ Na Úřadu vlády ČR proběhla za účasti zástupců spolků a státních úředníků debata o dobrovolnictví a o připravovaném zákonu o veřejné prospěšnosti. Posledně jmenovaným zákonem se skupina optimisticky uvažujících úředníků bude snažit oddělit v neziskovém sektoru zrno od plev, jinak řečeno vytvořit elitní klub neziskovek, které opravdu nepřestávají konat dobro, nekradou a všechno na sebe řeknou, od těch, kdo se neziskovostí pouze maskují a propírají peníze Sazce a dalším nehorázným korporacím.

■ Čeští tomíci z Kladna a Roztok se v herberku ve Sloupu v Čechách sešli se saskými partnery z Erzgebirgsvereinu a po malém výletě probírali při obědě další spolupráci.

■ Současný šéf Středočeské oblasti KČT ing. Králík řekl veřejně na jednání vedení oblasti, že zaměstnanec klubu (a člen spolkového náčelnictva tomíků) Mojmír Nováček pracuje za peníze klubu jen pro tomíky. Později tuto fabulaci objasňoval v rozhovoru s předsedou asociace slovy, že (cit) ...pouze vypustil ducha, aby se ukázalo, co to udělá...

Laskavý čtenář si udělá závěr sám – jak o výše uvedeném jednání, tak o vhod-

ném užití spojení „vypustit ducha“, které je v českém jazykovém prostředí obvykle synonymní buď s výrazem „prdnout si“, případně, řidčeji „zesnout“.

■ Milan Blšták a Tomáš Novotný pracovali ve dne v noci na útlé knížce, která mapuje historii i přítomnost tomických chalup a kterou budeme křtít na sněmu.

■ Ondřej Šejtka doladoval a doladil databázi tomíků

■ Zdeněk Vejrosta, šéf rady závodů, navštívil roztocké ústředí tomíků.

■ Ústřední výbor KČT, který se sešel na Jiráskově chatě v Dobrošově, souhlasil většinou hlasů se záchranou časopisu Turista zvýšením jeho ceny.

■ Vedení Moravskoslezské oblasti se sešlo v Ostravě s náčelnictvem tomíků a debatovalo o otázkách, které zajímaly obě strany.

■ Předseda asociace přijel na návštěvu jednání rady závodů do Kralup, kde se přítomní mimo jiné shodli na potřebě nových obrazových materiálů pro závody.

■ Michal Janoušek – Turbomyšák z oddílu Fan Tan se stal po odstoupení pionýrovi Slávku Kuhnelovi novým šéfem Rady dětí a mládeže ve středních Čechách.

■ Zlaté Šípy vybavily základnu v Janově novým obložením a začaly vážně přemýšlet o tom, že vydají knihu knih, samozřejmě o oddílovém roce.

■ Partička zdivočelých skautů z Prahy zdemolovala ve Sloupu postel a při terénních přesunech mimo cesty rozjezdila kus trávníku, nad čímž správce i ústředí, zvyklí od skautů ubytovaných na našich chalupách vždy jen na korektní přístup a slušné chování, kroutili hlavou.

■ Mladí mužové z ústředí zakoupili v rámci charitativního projektu Člověka v tísní kozu pro lidi ze třetích zemí.

■ Těšínští Svišti otevřeli virtuální hernu a uspořádali druhý ročník charitativní akce Svišti tlapka.

■ Viktor Hájek a Tomáš Novotný jednali na Ministerstvu pro místní rozvoj o pokračování opárenského projektu a také o možnosti získat prostředky na vybudování hřiště ve Sloupu.

■ Skautský právník korespondoval s někdejší předsedkyní ČRDM, dnes poradkyní premiéra Janou Vohralíko-

vou, o možnosti (ne)retroaktivních změn v podmínkách, za kterých získaly spolky objekty spravované někdejší Fondem dětí a mládeže. Jejich stanoviska zůstala, decentně řečeno, mimoběžná.

■ Vedení asociace požádalo dosavadního předsedu KČT Jana Stráského, aby i pro další volební období kandidoval na nejvyšší klubovou funkci

■ Česká rada dětí a mládeže uspořádala na konci roku tradiční Setkání v senátu, kam přijal pozvání Šimon Pánek z Člověka v tísní a první náměstek ředitele Ústavu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu.

■ Litoměřicemi běhali vyzvědači, takto tomíci Libereckého kraje a jejich slovenský kamarád.

■ Na společenské večeri, kterou pořádá každoročně ČRDM pro své partnery z ministerstva školství, podpořila první náměstkyně MŠMT ing. Eva Bartoňová banátský projekt.

■ Vrchní ředitel ministerstva školství Jindřich Fryč pozval zástupce ČRDM k debatě nad interpretací smluvních podmínek, za kterých získaly spolky někdejší svazácký majetek.

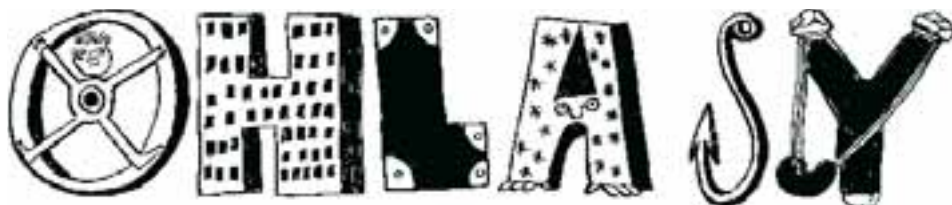
■ Pražský oddíl S.T.A.N., vedený dvěma budoucími potápěči, pokřtil svou krásnou novou klubovnu.

■ Skončil rok 2009 a dvě stovky tomíků začaly dychtivě vyhlížet poděbradský sněm, obětavě připravovaný v uplynulém čtvrtroce oddílem Robinsoni.

Člen byvšího oddílu TOM Štoviček Mila Vydra Hradský ukazuje právě znovu objevený partyzánský úkryt z roku 1944. Pátrání po skrýši bylo až do první lednové neděle roku 2010 neúspěšné..

Kde se za rok rozvine Kukla?

Kukla, festival tomického umění, kde mimo divadelní kusy lze spatřit zajímavé filmové počiny, fotografie, obrazy, taneční kreace, muziky nebo třeba i kulinářské speciality, nemá prozatím svého organizátora pro rok 2011. Pokud byste vy, oddíl TOM, měli zájem o zorganizování festivalu v únoru roku 2011, kontaktujte prosím ústředí asociace (ustredi@tom.cz, tel: 220 910 460).

Připomeňme, že úspěšné kuklení se v předchozích letech konalo v Praze, Poděbradech a naposledy v Holešově a přilákalo desítky šikovných mladých tomíků. Pořadatelství Kukly vyžaduje sehraný a schopný oddíl, zázemí v kulturním sále, tělocvičně nebo třeba v divadle. Ústředí podporuje tuto akci finančně. Kukla se obvykle konala v lednu, ale protože víme, že v lednu roku 2011 proběhnou v Praze oslavy neuvěřitelných dvaceti let našeho spolku, směřujeme Kuklu 2011 na únor. V lednu by toho zkrátka bylo moc. Pevně věříme, že se zájemce o pořadatelství najde.

(ústř)

Již po sedmé

Ve dnech 22.–25. října se členové TOM Výrové a Koníci zúčastnili 9. mezinárodní olympiády oddílů TOM. Bylo to již po sedmé a opět byli spokojeni po všech stránkách, i s počasím, vždyť byl říjen. Myslím, že se podařilo reprezentovat oddíl, spolek, své město Postoloprty a svůj KČT Louny více než zodpovědně. Vždyť ve fotbalovém turnaji, ve kterém spojili síly s oddílem Tuláci Bukovany, byli bronzoví. Marian Vápeník a Daniel Zíbrt ve stolním tenise stříbrní a v noční hře čtvrtí z patnácti!

Milan Zelenka-
-Dědek ze soutoku
Chomutovky s Oharkou

**Tomík č. 71,
LEDEN 2010**

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
ve spolupráci s Klubem českých turistů,
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR

Redakce:
ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.
Tel., fax: 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785
E-mail: ustredi@tom.cz,
www. a-tom. cz
Číslo do tisku připravili:
Jiří Chour, Tomáš Novotný,
Petr Balcer, Tomek Hurt
Grafika: Jiří Chour
Foto obálka: Václava Hušková-Uncida
Ostatní fotografie: oddíloví vedoucí

Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.
Náklad 1000 výtisků.

**Příspěvky z výprav se
snažte poslat co nejdříve!
Uzávěrka příštího čísla
je 25. března.**

Anketa z webu

**Bojíte se chřipky, ať už standardní,
nebo prasečí?**

	počet	část
Ano, děsně. Nevytáhnou paty z domova, rouška a zcela hygienické chování, to mne ochrání!	7	14,6%
Tak přiměřeně. Nechci jít chřipce naproti, myslím, že jistá ostražitost je na místě.	25	52,1%
Nesmysl. Nic mě neporazí.	14	29,2%
Zruším výpravy a schůzky, nechci přispívat k tomu, aby se ve větší partě (třeba v našem oddíle) chřipka rozšířila	2	4,2%

CELKEM HLASOVALO

48

